

הרב אביגדר יחזקאל נבנצל

רב ביחשלים העתיקה תובביא

מחייס ביצחק יקרא

מציון מכלל יופי

בס"ד ג' פ' טובה הארץ מאד מאד

שיחות לחמישה חומשי תורה ומועדים

תשס"ז ירושלם עה"ק תובב"א

אח"ח 1234567

אח"ח 1234567

לכל המעוניין!

אח"ח 1234567

הנני מאשר בזאת כי עברתי בס"ד על הספר משטר ומדינה בישראל על פי התורה, מאת

אח"ח 1234567

הר"ר נפתלי צבי יודא בר אילן שליט"א, ומצאתי רב הכמות והאיכות, בנוי על דברי חז"ל

אח"ח 1234567

וראשונים ואחרונים, ורבות למדתי ממנו. ולואי ועם ישראל ילמד ממנו לסדר את

אח"ח 1234567

אורחותיו על פי תורת משה, וכחזון הנביאים, וכהוראת החכמים.

ויזכה המחבר, אשר טרח לבאר גם הלכתא למשיחא, לראות במהרה בימינו את

משיח צדקנו יושב על כסא דוד, ומלאה הארץ דעה, ויזכה לעמול בתורה

וללמדה בבריאות הגוף והנפש, ולראות דורי דורות של גדולי תורה ויראי שמים,

אח"ח 1234567

כעתירת צעיר הלויים

אח"ח 1234567

אביגדר נבנצל

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

משטר ומדינה בישראל על פי התורה - א בר אילן, נפתלי צבי יהודה בן טוביה עמוד מס: 6 הודפס ע"י אוצר

תוכן ארבעת הכרכים

פרק ה. שלטון פדרלי ושלטון מקומי	כרך א
93 יח. שבטים ופלכים	
98 יט. סמכות תושבי העיר	א דברי הרב שאר ישוב כהן
100 כ. בית דין עירוני	יא מבוא
103 כא. מרא דאתרא	פרק א. מקור הסמכות
111 כב. פרנסים	א. מקור הסמכות של התורה
7 אה"ח 1234567 פרק ו. מערכת המשפט	ב. יעודי התורה
116 כג. בתי המשפט	ג. מערכת שלטונית
123 כד. המלך כשופט	ד. מקור הסמכות של השלטון
128 כה. הפרנסים כשופטים	ה. הסמכות לקבוע חוקה
132 כו. מרא דאתרא כשופט	ו. חוקה כתובה
פרק ז. פעילות הפרנסים להגשמת היעודים	פרק ב. "ממשלת מלכות"
134 כז. טובת היחיד	ז. מנוי מלך
138 כח. טובת הכלל	ח. תפקידי המלך וסמכויותיו
141 כט. טובת המדינה	ט. הגבלת תפקידים וסמכויות
143 ל. טובת האנושות	פרק ג. "ממשלת תורה"
147 לא. קידוש השם	י. בית הדין הגדול
פרק ח. הכפיפות לתורה ולרשויות השלטון	יא. נשיא ואב בית דין
153 לב. הכפיפות לתורה	יב. נביא
159 לג. הכפיפות למלך	יג. כהן גדול
161 לד. הכפיפות לבית הדין הגדול	פרק ד. ללא מלך וללא בית דין גדול
165 לה. הכפיפות לנביא	יד. שיטת המשטר
167 לו. הכפיפות למנהג	טו. "קידוש כל חכמי ישראל"
171 לז. הכפיפות לגדול הדור ולמרא דאתרא	טז. "גדול הדור"
לח. הכפיפות להחלטות הציבור	יז. רבנות ראשית
174 והפרנסים	

307	סב. תמיכה ציבורית	פרק ט. "ועשית הישר והטוב"
312	סג. איסוף נתונים ועיבודם	לט. "הטוב בעיני שמים" <small>אוצר החכמה</small>
315	סד. יעוץ	180 והישר בעיני אדם
	פרק יג. מדיניות	183 מ. "הישר בעיני אדם"
321	סה. עקרונות קביעת מדיניות	186 מא. דרך ארץ <small>אוצר החכמה</small>
324	סו. עדיפויות וקדימויות	192 מב. "בדרך הבורא"
	<small>החלטת 1234567</small> סז. עדיפויות וקדימויות	195 מג. דרך אמצעית
332	בעשיה למען הזולת	202 <small>אה"ח 1234567</small> מד. "מדת התורה"
334	סח. טובת הכלל וטובת היחיד	208 מה. דבר ה'
337	סט. הצלת נפשות <small>אוצר החכמה</small>	פרק י. טוהר השלטון <small>אוצר החכמה</small>
	פרק יד. עקרונות הפסיקה	213 מו. "חיזוק הדת ותיקון העולם"
340	ע. "דין אמת לאמתו"	218 מז. "כל מעשיך יהיו לשם שמים" <small>אה"ח 1234567</small>
343	עא. ידע מדעי ופסיקת הלכה	227 מח. "כפי שכלו"
349	עב. "החלטות חוץ תבוניות"	232 מט. דוגמא אישית למופת
	<small>החלטת 1234567</small> פרק טו. שינויים וחידושים	236 נ. "והייתם נקיים"
352	עג. "לא תוסף... ולא תגרע..."	פרק יא. עשיה
357	עד. פירוש התורה	243 נא. השתדלות ובטחון
362	עה. גזירות תקנות ומנהגים	249 נב. "אין סומכים על הנס"
368	עו. חדשנות בפסיקה	255 נג. מסירות לתפקיד
379	עז. חוקי המלך ותקנות המדינה והעיר	262 נד. מסירות לציבור
	פרק טז. הוראת שעה	267 נה. זריזות
382	עח. טובת היחיד וטובת הכלל	פרק יב. יזמות
390	עט. טובת המדינה והעיר	270 נו. "הולך בחכמה"
394	פ. "הפקר בית דין הפקר"	275 נז. מתינות ושיקול דעת
398	פא. תנאים הכרחיים להוראת שעה	283 נח. המחויבות לעתיד הקרוב והרחוק
404	פב. מדת חסידות והוראת שעה	287 נט. ישום מושכל
		291 ס. יציבות
		297 סא. פשטות בחקיקה

פרק יז. הנהגה בנחת ואימת מלכות		קג. נביא, כהן גדול,	
פג. "לבלתי רום לבבו מאחיו"	406	דיין בסנהדרין ונשיא	509
פד. <u>שרירותיות</u>	412	קד. דיין, מרא דאתרא ומורה הוראה	511
פה. הנהגה בנחת ותיקון העולם	416	קה. פרנסים ונשיאי שבטים	515
פו. הנהגה בנחת וחיזוק הדת	421	קו. הפסולים להתמנות	520
פז. "אימת מלכות"	429	קז. זכות להבחר	531
פח. מגבלות על הטלת אימה יתירה	434	קח. "הרע במיעוטו"	534
		קט. רצון הציבור	539
פרק יח. דרכי נעם ושלו		פרק כא. נהלי מנויים בממלכה	
פט. "גדול השלו"	439	קי. מנוי מלך על ידי בית הדין הגדול	543
צ. יושר	446	קיא. מנוי מלך על ידי נביא	548
צא. דרכי נעם	450	קיב. "... נמלכים בציבור"	551
צב. נטל מס נמוך	455	קיג. מנוי דייני בית הדין הגדול	556
צג. שויון	461	קיד. מנוי נשיא, כהן הגדול	
צד. אי שויון	470	קיה. ומשוח מלחמה	558
צה. הענות לפניות הציבור	475	קטו. "ואין מורידים לעולם משררה"	559
צו. פניות שאינן ראויות	480	קטז. "מנויים שבישראל ירושה"	564
פרק יט. מדינה דמוקרטית		פרק כב. בחירות במדינה ובעיר	
צז. פגיעה ביחידים לטובת הכלל	485	קיו. זכות בחירה	571
צח. זכויות וחופשים	488	קיא. בחירות ישירות, כלליות,	
צט. פגיעה בזכויות ובחופשים	494	קיב. בחירות לעיתים מזומנות	582
ק. יעודי התורה ודמוקרטיה	496	קכ. בחירות יחסיות ואיזורים	588
פרק כ. מנויים		קכא. מפלגות	593
קא. מנוי מועמדים ראויים	500	קכב. מנוי רבנים, דיינים	
קב. מלך	506	ומורי הוראה	599

פרק כג. הדחת מלך ופרנסים		פרק כח. השירות הציבורי	
קכג. מלך	603	קמג. מעמד השירות הציבורי	689
קכד. ההנהגה הרוחנית	607	קמד. מבנה השירות הציבורי	696
קכה. ההנהגה המדינית	612	קמה. מחויבות לפרנסים,	
פרק כד. עקרונות קבלת החלטות		לממונים ולמשימות	
קכו. רוב בבית דין	615	קמו. מחויבות לתורה ולחוקי המדינה	707
קכז. רוב בהחלטות ציבוריות	618	קמז. מחויבות לציבור	712
קכח. רוב מיוחס והחלטות פה אחד	622	קמח. זכות להתמנות	716
קכט. "אדם חשוב" ומרא דאתרא	629	קמט. פיתורי עובדים	725
קל. "רוב מנען ורוב בנין"	632	פרק כט. ריסון	
קלא. כוחו של המיעוט	635	קנ. עצמה וריסונה	729
קלב. פשרה	638	קנא. מנגנוני ריסון מנהליים	737
קלג. "לא תתגודדו"	642	קנב. הפרדת רשויות	739
פרק כה. נהלי קבלת החלטות בממלכה		קנג. בלמים ואיזונים	745
קלד. מלך	647	קנד. מוסדות ביקורת	748
קלה. יציאה למלחמה	651	קנה. ביקורת שיפוטית	751
קלו. בית הדין הגדול	657	פרק ל. האדם מישראל	
פרק כו. נהלי קבלת החלטות במדינה ובעיר		קנו. חובות היחיד	755
קלז. סדר הדיון	660	קנז. דמוי עצמי חיובי	759
קלח. יועץ משפטי	667	קנח. "הכבוד האנושי"	762
קלט. החלטות שנתקבלו שלא כדין	668	קנט. חירות	768
פרק כז. השלטון המרכזי והשלטון המקומי		קס. החתירה לשמחה	774
קמ. יחסי גומלין	673	פרק לא. אמונה	
קמא. הרשויות המקומיות	681	קסא. "בחר בנו מכל העמים"	780
קמב. דיינים ומורי הוראה	683	קסב. אמונה בה', יראתו ואהבתו	787
		קסג. אמונה באחדות הבורא	
		והרחקה מעבודה זרה	794

920	קפז. חובות החברה לילדים	פרק לב. בין אדם למקום ובין אדם לחברו
926	קפח. חובות ילדים להוריהם	קסד. מצוות ^{אוצר החכמה}
928	קפט. חובות לקרובים	קסה. כבוד הבריות
		קסו. בושע ובזיון
	כרך ג	קסז. פגיעה בזולת
		קסח. "בתם לבב וביושר" ^{אוצר החכמה}
	פרק לז. שלום בחברה	קסט. אחוה ^{אוצר החכמה}
931	קצ. איסור מריבה ומחלוקת	קע. תלמוד תורה
936	קצא. השכנת שלום	פרק לג. "ישראל ערבים זה בזה"
938	קצב. שלום במשפחה	קעא. סיוע לשמירת מצוות
942	קצג. עשירים ועניים	קעב. "ולפני עור לא תתן מכשול" ^{אוצר החכמה}
948	קצד. חכמים ועמי הארץ ^{אוצר החכמה}	קעג. "אפרושי מאיסורא"
952	קצה. שלום בין חכמים	קעד. "הוכח תוכיח"
	פרק לח. חובות אזרחיות	פרק לד. טיפוח המון העם וקירוב רחוקים
958	קצו. נאמנות וסיוע לשלטון	קעה. טיפוח המון העם
964	קצז. סיוע למערכות המשפט וההוראה	קעו. האמצעים לטיפוח המון העם
970	קצח. יציאה למלחמה	קעז. קירוב רחוקים
976	קצט. תשלום מסים	קעח. חיזוק בעלי תשובה
980	ר. חובות היחיד לציבור	פרק לה. היחס לעובדי עבירה
	פרק לט. כבוד הפרנסים,	קעט. איסור חנופה
	החכמים ועובדי הציבור	קפ. נדוי וחרם
987	רא. מלך	קפא. רשע גמור
996	רב. מלך רשע	פרק לו. המשפחה
998	רג. תלמיד חכם, רבו ורבו מובהק	קפב. זכות לנשואין
1004	רד. ההנהגה הרוחנית	קפג. חופש בחירת בן זוג
1010	רה. ההנהגה המדינית	קפד. חובות הדדים
1014	רו. עובדי השירות הציבורי	קפה. זכות להקמת משפחה
		קפו. חובות הורים לילדיהם

פרק מ. יחס הפרט לנכרי

רז. ערבות אח"ח 1234567

רח. אחוה

רט. דרכי שלום

פרק מא. חירות האמונה

רי. חופש דת ומצפון

ריא. החופש להורות ולדון

ריב. "עשה לך רב"

פרק מב. פיתוח האישיות

ריג. מימוש היכולות

ריד. יצירתיות

רטו. חידושי תורה

רטז. פרישות וחסידות

פרק מג. דעה, מידע ובטוי

ריז. חופש הדעה וחופש קבלת מידע

ריח. חופש הבטוי

ריט. הגבלות

רכ. צנזורה

פרק מד. השכלה ואמנויות

רכא. השכלה כללית

רכב. מדעי הטבע

רכג. מדעי החברה והרוח

רכד. פילוסופיה

רכה. אמנויות

פרק מה. מותרות

רכו. החופש להתעשר

רכז. החופש להתענג

פרק מו. התכנסות, התאגדות

1015 תנועה ואזרחות

1127 רכח. חופש ההתכנסות

1129 רכט. חופש ההתאגדות

1138 רל. חופש תנועה ומגורים אוצר החכמה

1142 רלא. מקום המגורים

1148 רלב. עליה לא"י וירידה ממנה

1154 רלג. זכות לאזרחות אח"ח 1234567

פרק מז. מדיניות פיסקלית ומוניטרית

1045 רלד. הכנסות והוצאות

1159 במשטר מלוכני

1053 רלה. הכנסות והוצאות

1162 במדינה ובעיר אוצר החכמה

1166 רלו. עקרונות מסוי

1174 רלז. תקציב

1178 רלח. בנק מרכזי

פרק מח. השלטת החוק

1082 רלט. דרכים לחיזוק

1181 שמירת מצוות וחוקים

1185 רמ. מערכת המשפט

1189 רמא. שוטרים ופקחים

1194 רמב. אחריות השלטון לנסתרות

1196 רמג. הפרקליטות והתביעה הכללית

1198 רמד. שיטתיות ושיוניות באכיפה

1204 רמה. זכות לשירותי משפט והוראה

1112

1120

1312	רסט. מדיניות רווחה		פרק מט. שירותי דת
	ער. הגנה על השכבות החלשות	1212	רמו. מוסדות ומנויים
1322	וקידומן	1215	רמו. זכות לשירותי דת
	פרק נד. חינוך	1219	רמח. תמיכה בחכמים
1330	רעא. מערכת החינוך	1228	רמט. תמיכה בלומדי תורה
1336	רעב. מטרות החינוך	1232	רנ. תמיכה בכהנים ובלויים
1342	רעג. תכנית הלימודים		פרק נ. תשתיות
1344	רעד. זכות לחינוך	1235	רנא. ישוב העולם וישוב ארץ ישראל
1350	ערה. יחס מורים לתלמידים	1238	רנב. תשתיות במדינה
1354	רעו. איכות כח האדם בהוראה	1240	רנג. תשתיות בערים
1358	רעז. בחירת מוסד חינוכי	1243	רנד. תשתיות בירושלים
	רעח. השכלה גבוהה		פרק נא. כלכלה
1361	והכשרה מקצועית	1247	רנה. כלכלה משגשגת
		1254	רנו. כלכלה חפשית
	כרך ד	1258	רנז. זכות לקנין וחופש הקנין
		1264	רנח. תחרות חפשית
	פרק נה. בריאות ובטיחות	1269	רנט. פיקוח על המחירים
1365	רעט. בריאות הציבור	1272	רס. הגנת הצרכן
1373	רפ. זכות לטיפול רפואי		פרק נב. תעסוקה
1379	רפא. נסויים רפואיים	1276	רסא. זכות לעבודה
1381	רפב. בטיחות	1283	רסב. חופש העיסוק
	פרק נו. הסביבה	1288	רסג. עבדות
1386	רפג. נוי	1291	רסד. יחסי עובד מעביד
1390	רפד. איכות הסביבה	1297	רסה. חופש להתאגדות מקצועית
1394	רפה. בעלי חיים	1300	רסו. זכות השביתה
1399	רפו. שימור הסביבה		פרק נג. רווחה
		1303	רסז. חירות ממחסור
		1307	רסח. זכות לשירותי רווחה

פרק נז. חוץ		פרק סב. דרכי נעם	
רפז.	זכות להגדרה עצמית	1402	שז. גזירה שרוב הציבור
רפח.	מדיניות חוץ ¹²³⁴⁵⁶⁷ אח"ח	1407	1503 יכול לעמוד בה
רפט.	המשפט הבינלאומי הפומבי	1413	שח. "סייג לתורה"
רצ.	בריתות והסכמים עם מדינות ¹²³⁴⁵⁶⁷ אח"ח	1416	שט. צמצום ההוצאות השלטוניות
רצא.	בתל. משפט בינלאומיים ¹²³⁴⁵⁶⁷ אח"ח	1421	פרק סג. הסכמת הציבור
פרק נח. בטחון			שי. גזירה שרוב הציבור
רצב.	מדיניות בטחון לאומי	1423	1518 מסכים לעמוד בה
רצג.	"מלחמות ה' "	1429	שיא. גזירות שהן לסייג ולגדר
רצד.	מלחמת מגן	1436	שיב. משאל עם
רצה.	כיבוש ארץ ישראל	1440	פרק סד. עקרונות שויון
רצו.	"מלחמת רשות"	1444	שיג. חוקים והוראות לכלל ולא לפרט
פרק נט. עקרונות ענישה			1532 שיד. חסינות
רצז.	ענישה כאמצעי אחרון	1450	שטו. שויון בין הפרט והרשות
רחצ.	מטרות הענישה	1457	פרק סה. מעמד האשה
רצט.	ענישה מדתית	1461	שטז. הגנת האשה וקידומה
פרק ס. הכבדה והקלה			1546 שז. "כל כבודה בת מלך פנימה"
באכיפה ובענישה			1552 שיח. שויון ואי שויון לנשים
ש.	הכבדה בענישה	1466	פרק סו. מעמד הנכרי
שא.	תנאים ונסיבות להכבדה בענישה	1474	שיט. הגנת הנכרי וקידומו
שב.	התעלמות מעבירות	1477	שכ. שויון ואי שויון לנכרים
פרק סא. הגינות בצוים ובתחיקה			1569 שכא. מגורים בארץ ישראל
שג.	ניסוחים ברורים ומובנים	1486	שכב. גרי תושב ומיעוטים
דש.	הוראות וחוקים עקביים	1490	פרק סז. כח השלטון
שה.	דרישות הוגנות	1494	שכג. הוראות אישיות
שו.	פרסום חוקים והחלטות	1499	שכד. זכויות יתר
			1586 שכה. שעת חירום

פרק סח. חשוד ועברין		פרק עב. הגינות בענישה	
שכו.	י"שלא לעשות כל אדם	שדמ.	ענישה רק על פי החוק
דין לעצמו"	1591 ^{אח"כ החכמה}	שמה.	ענישת אנוס
שכז.	שמכויות המשטרה	שמו.	ענישת האחד על חטא האחר
שכח.	זכויות חשוד	שמו.	הגינות בענישה כשמלך
שכט.	הסגרה	ופרנסים יושבים בדין	1677
פרק סט. אויב	1234567 ^{אח"כ}	פרק עג. זכויות אזרח בענישה	
של.	"עת להרוג"	שמח.	עונש מות
שלא.	שבעת העממים ועמלק	שמט.	עונש אכזרי
פרק ע. שלטון החוק במשפט ובפסיקה		שנ.	עונש משפיל
שלב.	סדר הדין	שנט.	נדוי וחרם על ידי בית דין
שלג.	גזר הדין	שנב.	מאסר
שלד.	שלטון החוק כשמלך	שנג.	הגליה
ופרנסים יושבים בדין		שנד.	קנסות והחרמת רכוש
שלה.	חנינה	ביבליוגרפיה	
שלו.	אסור להתיר את האסור	מפתח מושגים	
שלז.	אסור לאסור את המותר	מפתח הערות של הרב נבנצל	
שלה.	הוראת שעה	רשימה מצומצמת של ראשי תיבות	
פרק עא. משפט והוראה הוגנים			
שלט.	ללא משוא פנים		
שמ.	עצמאותם של דיינים		
ומורי ההוראה			
שמא.	זכות להליכי משפט הוגנים		
שמב.	זכות להליכי הוראה הוגנים		
הגינות בהליכים כשמלך			
ופרנסים יושבים בדין			